



# Fremtidens kunstgræsbaner

## Konference d. 4. marts Silkeborg




# Byrådets vision og pejlemærker

## Udviklingsstrategien tager udgangspunkt i byrådets vision, som er udtrykt i tre punkter:

- Sikre borgere og virksomheder de bedste rammer og føre en ambitiøs vækstpolitik
- Løse velfærdsopgaven, så alle kan leve et godt liv
- Benytte Danmarks Outdoorhovedstad som springbræt til øget bevægelse, sundhed og livskvalitet for alle

## Derfor skal følgende være pejlemærker for byrådets og administrationens arbejde med outdoor og bevægelse:

- Vartegn og begivenheder, der for alvor sætter Danmarks Outdoorhovedstad på landkortet
- Fremtidssikring af Danmarks Outdoorhovedstad gennem hensynsfuld brug af naturen
- En Outdoorhovedstad, hvor let adgang til natur i hverdagen, fremmer bevægelse og leg
- Natur og udendørs aktivitet som et særligt aktiv i velfærdsløsninger
- Udfoldelse af erhvervmæssige potentialer, der styrker Danmarks Outdoorhovedstad

	Maj 2017 <ul style="list-style-type: none"><li>• Visit Silkeborg udnævnte i maj 2017 Silkeborg Kommune til Danmarks Outdoor Hovedstad.</li><li>• Udnævnelsen var startskuddet på et branding- og turismeprojekt, som Visit Silkeborg stod i spidsen for.</li></ul>
	Juni 2017 <ul style="list-style-type: none"><li>• I juni 2017 vedtager byrådet i Silkeborg Kommune en ny Friluftstrategi.</li><li>• Friluftstrategien er forankret i Kultur-, fritids- og idrætsudvalget og har til formål at sætte retning for kommunens arbejde med friluftsliv.</li></ul>
	September 2017 <ul style="list-style-type: none"><li>• I september 2017 udnævner Friluftsrådet Silkeborg Kommune som årets friluftskommune.</li><li>• Udnævnelsen begrundes særligt med, at kommunen med den nye friluftstrategi viser, at man vil arbejde med outdoorområdet som et strategisk højt prioriteret område i kommunens opgaveløsning.</li></ul>
	Juni 2018 <ul style="list-style-type: none"><li>• Kultur-, fritids- og idrætsudvalget igangsætter arbejdet med en Masterplan for udvikling af outdoorområdet i Silkeborg Kommune.</li><li>• Udgangspunktet for outdoormasterplanen er Silkeborg Kommunes Friluftstrategi.</li></ul>
	September 2018 <ul style="list-style-type: none"><li>• Involvering af borgere og foreninger i udviklingen af en outdoormasterplan.</li><li>• Debatarrangement på folkemødet i Silkeborg. Afholdelse af tre borgermøder om outdoormasterplanen geografisk spredt i hele kommunen. Møder med lokalråd og foreninger mm.</li></ul>
	December 2018 <ul style="list-style-type: none"><li>• I udgangen af 2018 godkender byrådet i Silkeborg Kommune sin nye udviklingsstrategi.</li><li>• Outdoor er ét af tre ben i kommunens nye vision for kommunens udvikling frem mod 2030.</li></ul>
	Februar 2019 <ul style="list-style-type: none"><li>• DGI, DIF og Silkeborg Kommuner underskriver aftalen om, at Silkeborg Kommune skal være "Bevæg dig for livet" visionskommune med et klart outdoorperspektiv.</li></ul>
	Marts 2019 <ul style="list-style-type: none"><li>• I marts 2019 viser en ny undersøgelse udarbejdet af Danmarks Idrætsforbund, at Silkeborg Kommune er den kommune, der har det 2. bedste udbud af outdoorfaciliteter og let tilgængelig natur i Danmark. Silkeborg Kommune overgås kun af Bornholm, som også har adgang til hav.</li></ul>
	April 2019 <ul style="list-style-type: none"><li>• Topmøde i den nystiftede forening Danmarks Outdoor Hovedstad.</li><li>• Videreudvikling af outdoormasterplanen perspektiver på turisme, branding og erhvervsudvikling.</li><li>• Gennemførelse af involverende proces målrettet erhvervslivet i Silkeborg Kommune.</li></ul>
	Juni 2020 <ul style="list-style-type: none"><li>• Outdoor masterplan</li></ul>

# Helhedsplanen Søholt



- Kunstgræsbaner, Eliteidræt, Svømmecenter, Atletik stadion, bueskydning, Skatepark, Streetmekka mm.





# Nuværende kunstgræsanlæg



- 4 kunstgræbaner med granulat som infill
- 2 kunstgræsbaner med sand som infill, (*Etableret i 2019 og 2020*).
- Stadionbane Jysk Park
- Påfylder ca. 2 tons granulat årligt pr. 11 mandsbane



# Stor offentlig interesse og debat

20 **DEBAT.**

## Leder.

### Kunstgræs er kommet for at blive

De fleste kunstgræsbaner med gummigranulat til fodbold er en mere eller mindre succes. Men det er vigtigt at huske på, at kunstgræsbaner er et stort miljøproblem, fordi de har en meget lang levetid og derfor er svært at genbruge. Derfor er det vigtigt at tænke på miljøet, når man vælger kunstgræsbaner.

**DET ER OGSÅ** værd at bemærke, at mængden af det vand, der løber fra kunstgræsbaner, er et stort miljøproblem, fordi det kan forurense grundvandet.

Lone Nordlander Smith fra Fodboldforbundet siger, at kunstgræsbaner er et stort miljøproblem, fordi de har en meget lang levetid og derfor er svært at genbruge.

**BANER AF KUNSTGRÆS** er Guds gave til fodbold, fordi de giver klubber og spillere mulighed for at spille hele året, og fordi

**Spjættet:** Jesper Christensen og Jan Holstvad  
**Forfatter:** Jesper Christensen, redaktør og sportsjournalist  
**Tryksted:** Jesper Christensen, redaktør og sportsjournalist



**Baner af kunstgræs er Guds gave til fodbold, fordi det giver klubber og spillere mulighed for at spille hele året, og fordi bolden gør det, man beder den om.**

REDAKTØR  
HANS  
PETERSEN



Man kan lege sig med kunstgræsbaner, selv om det er et stort miljøproblem. Foto: Lars Kildehøj/Blitz



## Van(d)vittigt? Her er vandet fra kunstgræsbanen renere end det fra vandhanen

Flere hundrede kunstgræsbaner er blomstret op i Danmark. Nu skal der tænkes på miljøet, før de bliver anlagt.



## INDLAND

# Kommuner sikrer, at kunstgræs-baner ikke spreder gummi

Hvert år bliver der spredt cirka 1.500 tons gummigranulat i naturen fra kunstgræsbaner. Det vil flere kommuner nu forhindre.



## EU-agentur advarer: Farligt gummi i fodboldbaner skal begrænses

Gummigranulat i kunstige fodboldbaner kan være kræftfremkaldende, advarer EU-agentur.



ING/WATERTECH - Artikler Fokus Synspunkter Om Mere - Abonnement

## Forskningsprojekt skal mindske miljøbelastning fra kunstgræs



*Målsætning: DBU skal stræbe efter at blive en bæredygtig fodboldnation, som tager ansvar for vores børn og fremtidens samfund og miljø.*



### Nedbringe klima & miljøpåvirkning

- Mindske miljø og klimaaftryk, øget affaldssortering, genbrug og grøn transport



### Sikre sociale gevinster

- Fællesskab, integration, selvrespekt samt livslange venskaber og kulturelle færdigheder

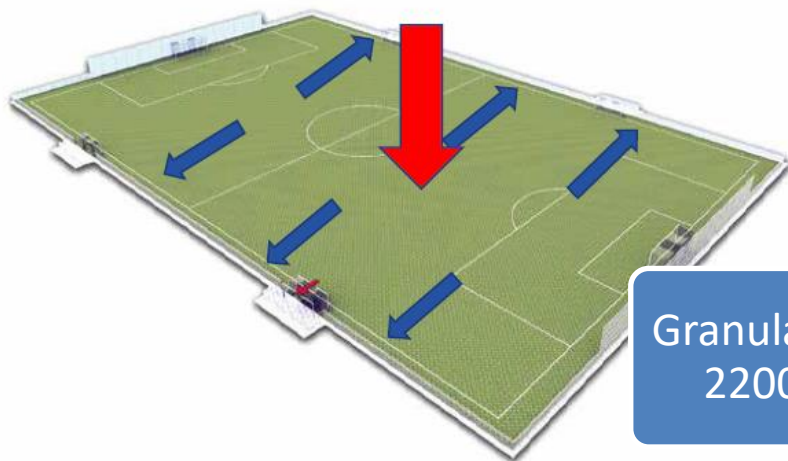


### Sundhedsmæssig jackpot

Mindsket stress, færre sygedage samt sygdomsforebyggende



# Foreløbige konklusioner på granulatmission



Granulatforbrug  
2200 kg/år

Kompaktering  
1470 – 1900  
kg/år

Aflejring omkring  
banen 250 kg/år

Afsætning på sko  
og tøj ca. 40  
kg/år

Snerydning ca.  
240/kg år

Afledes via vand  
ca. 10 – 200  
kg/år

Miljøstyrelsen: ny forskrift på granulatsikring i Norge (2020) forventes at reducere udslip fra kunstgræsbaner med mindst 90% og for nogle baner helt op til 98%.

En ny svensk undersøgelse af en nyetableret bane i Kalmar med en række foranstaltninger til at mindske tabene, estimerer det potentielle tab på under 1 kg/år

I dag: udslip til miljøet på mellem 2,5 kg til 35 kg





# 10 BUD PÅ MILJØVENLIGE FORANSTALTNINGER TIL KUNSTRÆSBANER MED GRANULAT INDFYLD



DBU OPFORDRER TIL AT BESKYTTE VORES NÆRMILJØ VED AF EFTERLEVE ANBEFALINGERNE FRA EUROPEAN STANDARD COMMITTEE (CEN), TEKNISKE RAPPORT 17519 (JUNI 2020)



## BANE DESIGN



- 1 SPLASH**  
Vælg en stråtype, som begrænser granulatspredning og splash mest muligt i den grønne spillezone
- 2 GRANULATSIKRING**  
Opsæt granulatsikring, som forhindrer granulatspredning fra den grønne spillezone til den gule overgangszone
- 3 IND- OG UDGANGE**  
Opsæt granulatrister ved alle ind- og udgange således at granulaten forbliver i den gule overgangszone. Granulaten opsamles, rengøres og tilbageføres den grønne spillezone.

- 4 SKOBØRSTERSTATIONER**  
Opret brugervenlige skobørsterstationer ved alle ind- og udgange, således at granulaten forbliver i den gule overgangszone. Gør spillerne opmærksomme på at de hjælper miljøet, når de benytter anlægget korrekt
- 5 DRÆN OG VANDAFLØB**  
Banens dræn- og overfladevand skal forblive i den gule overgangszone og indbyg granulatifilter i alle afløb fra banen.
- 6 SNE OG VINTERDRIFT**  
Snedeponi kan ske i den grønne zone rundt om eller på langsiden af banen, alternativt i den gule overgangszone

## BANE DRIFT OG VEDLIGEHOLD

- 7 Udstyr til vedligeholdelse**  
Udstyr som anvendes til drift, skal forblive indenfor den gule overgangszone. Gør driftsfolk opmærksomme på at de hjælper miljøet, når de vedligeholder anlægget korrekt
- 8 RENGØRING AF DRIFTUDSTYR**  
Rengør maskiner som anvendes på andre baneanlæg før de forlader den gule overgangszone

## BANE KONSTRUKTION

- 9 OPBEVAR INDFYLD SIKKERT**  
Under installation og drift af banen, skal granulaten opbevares sikkert i den gule overgangszone.
- 10 UDSKIFTNING AF BANEN**  
Ved udskiftning af banen skal bane ejer sikre en miljømæssig forsvarlig bortskaffelse

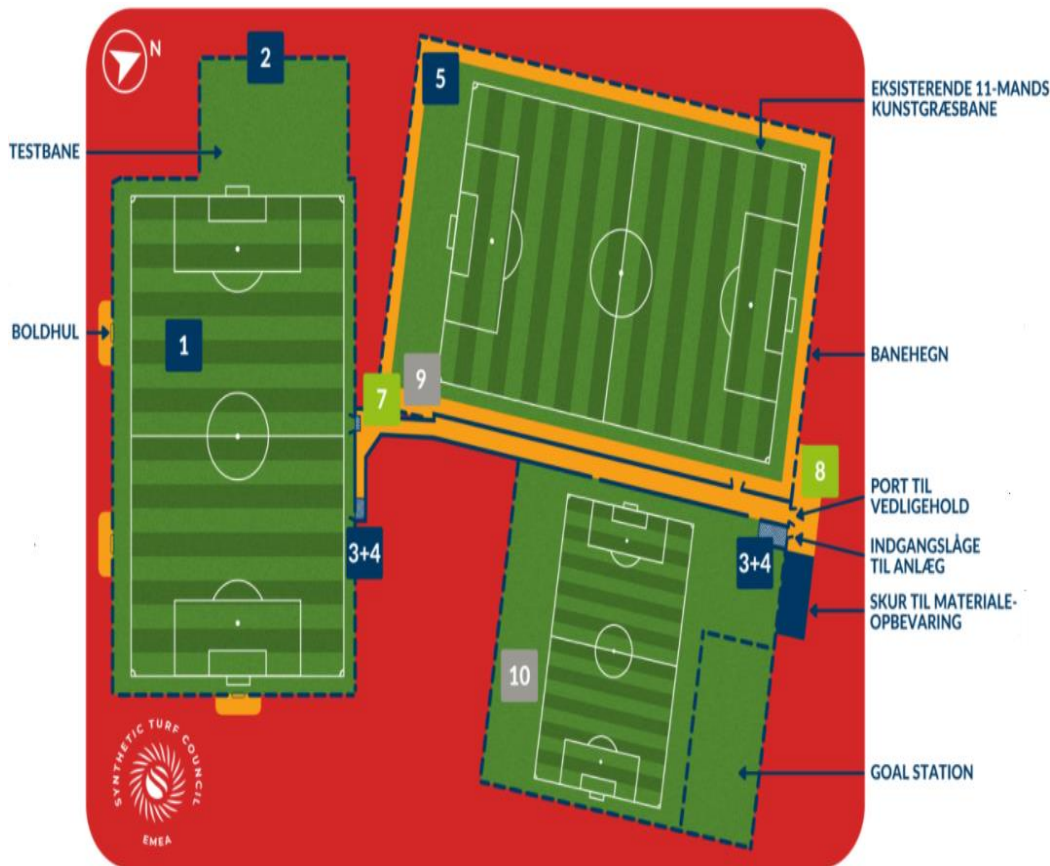


# Kunstgræsprojekt Søholt

Ca. 16.500 kvm.  
Kunstgræs

Fleksibelt areal, som  
efter behov kan  
opstreges fra sæson  
til sæson

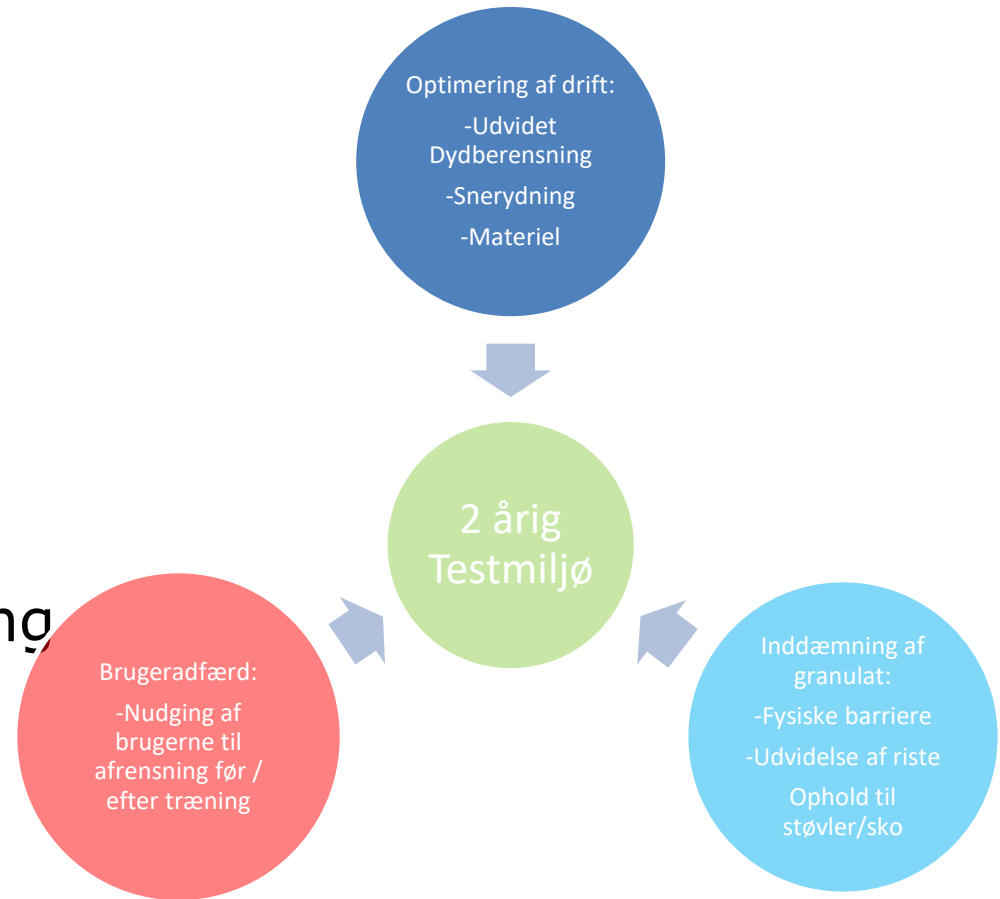
9.500 kvm.  
Indhegnet  
testområde





# Kommende testmiljø Søholt

- Kalmarversion 2.0 i Danmark (referenceprojekt)
- 2 årig testperiode i samarbejde med DBU
- Forudgående oprensning af området
- Registrere synlig granulatmigration





# Afledte projekter og perspektivering

- Vurdering og anbefalinger af nuværende kunstgræsbaner
- Nudging på drifts- og brugeradfærd
- Inddæmning af granulat udvides til klubhuset?
- Genbrug af stadionunderlag til breddefodbolden – second life.
  - Herunder fokus på oprensning ved udskiftning





**FØLG MED:**

**[WWW.SILKEBORGBANEN.DK](http://WWW.SILKEBORGBANEN.DK)**